

PIESMA NARODNA

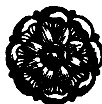
PAULINOVIĆ

PROPAST I PRAVICA

SLOŽENA OD

JANKA CIPIKA

od Kaštili Trogira, u Dalmaci.

U SPLITU

TISKOM A. GIOVANNIZIO.

1867.

Vrh Makarske pokraj mora
Dje još raste kamen živi
U selascu zvan Podgora
Izlegose Sokò sivi.
Krila su mu pozlačena
Ko dvi zvizde ima oči
A iz Čela rastvorena
Sja' mu Sunce od Istoći.
Vedra lisca kò neblidi
Posmiuči strah nepreda
A' iz usta kad besidi
Razlie se satak meda.
Srca prosta junačkoga
Perie nosi Kraljeviča
Uma pripun dubokoga
Ki mu venac slave spliča.
Rastega je zlatna krila
Od Primorja čak Dunaju
Kroz vas Kotar do Točila
A od Točila gornjem kraju.
S' Velobita do Mosora
Od Dinare do Svilaje
Od Svilaje do Kotora
Sivu Ticu svak poznaje.
Kljunom žigne di je tvrdo
Oko upači die nepravo
Ravno izdilja di je Brdo
Lik dobavi di je nezdravo.
Iz duše mu pravda izvire
A iz srca duh ljubavi
Die' stupaljom on dopire
Liljan cvita prigizdavi.

Ah kud moja pamet preče
Kud me miso mà zanila
Ni je soko koj odleče
Več glas leti Mihovila.
Daklem ovo je onaj Mjo
Ki bi obran Zastupnikom
Ki je narod svoj branio
Prid družinom i Vitnikom.
Ovaj rodjen u Podgoru
Di je Vrulja ladna voda
Ovaj biše u Saboru
Za obranu svog' naroda.
Dakle ovaj bi istiran
Od večine Zastupnika
Kao čovik zar nemiran
Nà kòm davna zvoni vika?
Ni tó tako mudri ljudi
Vami prikor veči ostaje
Oni ozgora neka sudi
Ki sve vidi i poznaje.
Naš milostiv Cesar dade
Ustav puku čist i pravi
Nek slobodno ko več znade
Svoim narodom u poravi.
Svoje tribe svè pod pune
U Saboru nek izreče
Za višinu Carske krune
A za dobro puka veče.
Za red i mir podložnikah
Za upravu naseg' Žiča
Zato broje Zastupnika
Stog' je Sabor stog' su viča.
Dakle zašto bratjo buna
Na čovika čudnovata
Ki slikuje Ciceruna
Demóstena i Sokrata.

Ter gà uzdigo na visoko
Nemoj te mi zamiriti
Vidilo je moje oko,
I stog' mogu govoriti.
Na misto se šnjim dičiti
Daje roda slavljanskoga
Tili biste pocrniti
Tak čovika velikoga.
Al izkazat ja nemogu
Um i srce Mihovila
Znam dat če te razlog' Bogu
Radi kužnog' vašeg' dila.
Svi imamo jednu dušu
Svi Karštjani od imena
Svi smo bratja po Išusu
Jednoga smo svi plemena.
Tko znà manje koji veče
Tosu dari Gospodina
U Vandjelju kad on reče
Temeglita jest istina.
Ni Talente razdilio
Ka ko koji bi dostojan
Niel' on tako razredio
Da svjet bude zadovoljan?
Ko svog' Brata nenavidi
Prokleta mu svaka stopa
Samog' sebe u zlu vidi
I sam sebi jamu kopa.
Dvi su stvari od naravi
Dje' skupljeno stoji blago
Čini drugom od ljubavi
Što je i tebi brate drago.
Za što daklem času gnjiva
Na tvog' brata ti izlieš?
Na tvog' brata milostiva
Stinu bacàš ruku krieš?

Jedali ti koju škodu
Kad razloži tebi nosi
Niz' ga poznò u prigodu
Što je pravo dà to prosi?
A nismo li Dalmatinci
Jedne majke jednog' roda
A' nismo li pravi sinci
Ilirskoga od naroda?
Čuste pivat kraljeviča
Ki dostojan časti i fale
Slavnog' Bana Zrinovića
Kastriota i ostale?
Svi od naši bihu strana
Svi biahu slavskog' roda
A mi onog' stabla grana
Koja istoga daje ploda.
Do dvi kaplje krvi one
Po našen se srcu liu
Po našima grudim rone
I u parsim našim vrihu.
Kalpak Klobuk tó neprudi
Bogat malan na svom stanu
Po čelu se znadu ljudi
Mudrost sjaje na divanu.
Benevreke sirne Gače
Ćižma Opanak i Haljina
To ne služi ne kod brače
Tud ni razlog ni večina.
Plast od pana kaput sidi
Plos od srebra drvna sdila
Hà Čovika to ne stidi
Svakog' sudu svoja dila.
Lipotie kolo igrano
Ruka ruku kada veže
Al' je ružno rastrkano
Jedan drugog' kad poteže.

Al Podgora zar nemore
Dat sokola krilatoga
Al ni ljudi iza gore
Uma i sarca junačkoga?
Da ustanu naši diedi
Zaboravni u grobnićah
Vidilibi kako vriedi
Sad sokola kukavica.
Njesu diedi uzviali
Na gospodstvo ni na sprave
Več bi samo pozivali
Za narodne dobit slave.
Virni Caru biu uvike
Ko mi jesmo, to Bog duži
I reč pravo bez zaprike
Na vrimena svakon služi.
Po svem Carstvu gdisu zbori
Skup je ljudi mudro znani
Svak rič ima svak govori
Mirnim redon svakoj strani.
Ni propasti ni prikora
Diè pravica ni večine
Skladna i lipa dogovora
Tosu želje Carevine.
A' nemojte braćo mila
Već na brata Mač vaditi
Die pravda nije sila
Svak smi pravo besiditi.
U njem če te nač očito
Red uminstvo otačbinu
Razloženje plemenito
Koje prši kroz svitlinu.
Da vas pitan dijo veči
Da sudite bez atora
I vi če te sami reči
Da bez mie'ni govora.

Anotić slavljan pravi
Naše zemlje naša dika
Svud mu teče vrut ljubavi
A iz grla ričih rika.
Koje riči sladje od meda
I nektarà piče Andjela
Svaka rič mu k' nebu gleda
Da ti srce puca od mila.
Ja tajati pak nemogu
U Saboru da ni ljudi
Druge strane reči mogu
Da ima ljudi ali od ćudi...
Poslanica nam odkrie
Ku svak more razumiti
Da oni Ćovik naj jaći je
Ki zna sebe pridobiti.
Želje skrovne odbacite
Kavge borbe i osveti
Pravne staze učinite
Kako reče Ivan sveti.
Svi u jedno svi u slogu
Što vam prosto izmolite
Tad bićete dragi Bogu
Tad narodu kog' ljubite.
A' nemojte kako lavi
Nasrčati sprid i zada
Jer di bratjo ni ljubavi
U prosutku sve propada.
Riči letu kako voda
Die pamet nije sila
Kod našega sad naroda
Očigledno sudu dila.
Vi nečete kod Sabora
Slavjanskoga ljuta zmaja
Kad ga oče more i gora
Kad ga oče soba kraja.

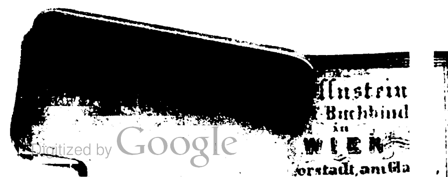
More oče kad romori
A iz gore slavska vila
Dje se slavski kod govori
Svaki oče Mihovila.
A kò dakle ugasiti
More iskren duh naroda
Kad ga ljubi svak na sviti
Od istoka do zaoda.
Starac rade da ustane
Pak da uzme Gusle svoje
I da pivat on priane
U današnjen viku štoje.
Za stò ljeta nebi ispiva
Mihovila sve kriposti
Ki pravicon pridobiva
Strašni jezer ozbunosti.
Stó bi gusal sabirajo
I stò žica na guslami
Ali nebi ispivajo
Kolik drag'je Miho nami.
Pivaobi daga čuju
Po planinam svaka Vila
Zbudiobi bistru Vrulju
Kaje Mihu odgoila.
Onu Vrulju u kojoj je
Veče krata majka mila
I zaprala sve povoje
Skim bi Mihu obavila.
Onu Vrulju dje bi lišce
Dò stò puta umivala
I u koj bi pelenice
Za svog' Mihu pripravjala.
Vruljo Vruljo vodo čista
Vodo slatka i medena
Ki blažene puta trista
Za junake ti stvorena.

U tebi se legu sada
Sokolovi zlatni krilah
Koji liču naše jade
Od ki pjeva slavska vila.
A' kad tako vrjedan jesi
Mihovile rumna kito
Bog ti poda od nebesi
Željno zdravlje i ćestito.
Jer ti u tok uznositi
Mutne vode Zimna leda
Dušman potok potribiti
Ljetnen suncu koji preda.
Soko tisi prirabreni
Sunce i pute ki proliče
Dušman Rebac pristrašeni
Jedva graju ki doliče.
Ohro tisi iz polače
Ki proličaš iza gore
Dušman Gravran koji gvače
Na smrdelju prvo zore.
Tvoja mudrost kud nepride
I tvoj razum tko neznade
Svi ostali jurga vide
I ostavši svi nazade.
Al ni pero mo' zadosti
Nit nemočna pamet moja
Za ispisat tve' kreposti
I sva vrsna dila tvoja.
Hotio bi bit Manzoni
Tomaseo Nikolini
Ispisat bi mogli oni
Što ti jesi u istini.
Od Primorja zemljo mala
Svakom draga svakom mila
Veselise jersi dala
Po za Bogon Mihovila.

Tisi ona zemlja plodna
U koj leži jazma zlata
Ti gizdava ti ugodna
Ti čestita ti bogata.
O primorske Pastirice
Što spavate kò poklane
Eto zora kaže lišce
Eto Sunze na vrh strane.
Ustanite iz ložnice
San s'očiu odbacite
I ko bile Golubice
Po dubravan poletite.
Jur počelo premalića
Bogatose vam otvora
Eto polje drobna cvječa
Eto listak kaže gora.
Biele ruke do ramena
Sve kolike zagrnite
Bilu, modru i črljena
Kitu cvječa naberite.
Od tog' cvječa draga i mila
Dični venac upletite
I na glavu Mihovila
Prem veselo postavite.
Neka Miho prid narodi
Slavan bude dara toga
Venac noseč ki hizodi
Od srdasca ilirskoga.
Nije ovaj venac splela
Latinkinje ruka zgodna
Več slavkinje čerca mjela
Čerca ljepa čerca ugodna.
Nije u vencu ono cvječe
Koga daje narav blaga
Ovo u sarcu samo niče.
I goiga slavka draga.

A primiga Mihovile
Za uzdarje od ljubavi
Dariju ga tebi vile
Blagodarne po naravi.
Nosi venac tàj na glavi
Dočim budeš u životu
Nek u večoj rasteš slavi
I več kažeš tvu' krasotu.
Venac čvječa gizdavoga
Ki ti dade slavka draga
Zgor prozora nebeskoga
Krjepičega rosa blaga.
Nit ce ikada več usasti
Venac stobon Mihovile
Jerče njega zalivati
Jutron rano slavke mile.
Studen vitrić oda gora
Kad se od skuta svoga dili
Slatkin jekon tad sa mora
Pokrjepiče venac mili.
O sokole doklem sivi
Naše zemlje našeg' roda
Do stò ljeta joster živi
Za obranu tvog' naroda.
Kada skarši tvoje vrime
Nevidjena odzgor ruka
Ostatiče tvoje ime
Posvečeno našeg' puka.
Tad potomci ki ostaju
Naricače na grobnici
Ova duša jest u Raju
A sam pepel u ložnici.
Ovdi leži hrabri Miho
Ki je narod svoj branio.

SVRHA.

Buchbind
in
WIEN